Ч. 163. Чернівці, вівторок, дня 19. (31.) грудня 1895. Рочник XI.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

Галицкий сойм.

Будемо старати ся з засїдань галицкого сойму (так само, як і буковиньского) подавати короткі, але вірні справозданя. Не можемо з огляду на малий обем нашої ґазети тих справоздань подавати широко, але про те що найважнїйші, а головно Русинів обходячі справи будемо записувати докладно.

Перше засїдане нового галицкого сойму відбуло ся дня 28-го грудня с. р. Отворив его маршалок краєвий ґр. Стан. Бадені промовою, котрої короткий зміст такий:

Він повитав сердечними словами нововибраних заступників населеня галицкого і запевнив, що буде всїми силами старати ся, щоби позискати загальне довіре для себе, як се удало ся було свого часу его попередникови, теперішному намістникови кн. Санґушко. А се довіре хоче новий маршалок позискати передовсїм найбільшою безсторонностию при нарадах і працях сойму, до чого очивидно потрібно, щоби всї посли посьвятили цїлий свій час стало і усильно для сповненя тих законодатних і адміністрацийних робіт, яких край від послів очікує. Видїл краєвий буде старати ся вірно сповняти волю і ухвали сойму так що-до їх змісту як що-до духа їх. Але щоби видїл краєвий міг свою задачу сповнити як слїд, хоче краєвий маршалок ввійти в особистий контакт з повітовими радами, бо часто залежить належита господарка у краєвім видїлї від правильного урядованя повітових рад; отже треба на них мати бачне око, а се ставить собі краєвий маршалок за одну з своїх найважнїйших задач.

В дальшій промові звернув ся краєвий маршалок до руских послів по руски з словами: „Витаю сердечно послів руской народности, — не потребую їх запевнювати, що можуть числити на мою безсторонність і на те, що на становиску краєвого маршалка позістану вірним тим засадам і тим почутям, які я яко посол в сїй палатї не раз висказував і котрих завсїгди і консеквентно придержував ся в малім крузї дотеперішної моєї дїяльности.

Проґрама, на підставі котрої переважна часть руских послів ввійшла до сего сойму, проґрама, котра в послїднім соймі і в цїлім краю знайшла живе призпанє, улекшить певно в кождій подрібній справі порозуміне між рускими послами а польскою більшостию, а я не сумніваю ся і горячо того бажаю, щоби узасаднені жаданя руских послів, прямуючі до природного розвитку руской народности в сїм краю, сойм прихильно розглянув і в границях можности увзгляднив“. По польски докінчив сей відзив до руских послів так:

„Не можу однак не додати, що рівно горячо бажаю, щоби руска суспільність, зовсїм не зрікаючи ся того, що для розвитку руской народности уважає за потрібне, уміла однак і признати, що сойм власно в послїднім шестилїтю скористав з неодної нагоди, щоби показати свою дбалість для культурного розвою руской народности“.

Дальше обговорив краєвий маршалок справи, якими галицкий сойм сеї сесиї буде занимати ся. Суть се справи законодатні і адміністрацийні. На першім плянї стоїть справа громадской реформи. Она має бути продовженєм реформи для великих міст, а має бути відповідною, щоби запевнила справдїшну, живу і совістну адміністрацию громади. Дальше прийде під нараду довго відкладаний проєкт реформи ловецкого закона, котрий має відповідати не лише становиску ловецкому, але також увзглядняти і боронити інтереси рільників. Що-до устави конкуренцийної, то предложить видїл краєвий після бажаня минувшого сойму лише один параґраф до зміни; так са-

З ЖИТЯ.

—о—

(На що Русини радо складають гроші, а на що нї. Мій проєкт для опозиціонїстів. Руска ґімазия — холера. Смуток ґр. Іґнатєва. Протест против виборів. Політика розпуки. Примиренє в Америцї і мої ради).

В лїто по Р. Хр. 1895, в три місяцї по виборах до галицкого сойму — що зробили Русини для власної орґанізациї? Заложили комітети. Добре! А більше що? Ну... помалу прийде й більше, коли схочемо, коли обітремо сльози повиборчі і закашемо рукави до роботи. Але-ж як то помалу йде! Депутацию зі скарґами скоро зложено, гроші на депутацию, яких 8000 зр., також зложено, але чи зложено би зараз гроші на ось такий проєкт? „Народна Рада“ у Львові закладає у себе бюро кореспонденцийне; в тім бюрі працює пятьох урядників народних, розуміє ся, платних, бо не могли би чим иньшим занимати ся. Ті урядники навязують зносини з провінциєю, їздять всюди, інформують, пишуть, одним словом суть вандрівними учителями полїтики, вводять одностайність поглядів, орґанїзують. Такі урядники народні доконьче потрібні — се чей кождий признасть. Їх не заступлять полїтики з ласки, що при склянцї пива рішають справи полїтичні. На тих урядників і на поїздки потрібно би річно також з вісїм тисяч, бо то мусїли би бути люди осьвічені, добре обзнакомлені з цїлим житєм руским, люди такі, що посьвятились би з цїлою душею справі; годі-ж жадати, щоби они притім не заробили собі на житє, коли всї зі свого званя жиють. Скажіть же менї тепер, мої любі читателї, чи зложили би Русини 8 тисяч на таку, або на подібну доконьче потрібну справу? А коли скажете, що не зложили би, то може були би ви ласкаві відповісти також, чому іменно не зложили би на се? Чи ви вірите, що як би на щось подібне зажадала „Народна Рада“ у Львові гроший від Русинів, то Русини зложили би?

Се одно питанє, що мене болить, бо на него не находжу відповіди потакуючої. А друге питанє таке:

Ну, от їздила депутация до Віденя. Мала она свої лихі сторони, мала декотрі й добрі; лиш отсе добро з депутациї котрим дехто хвалить ся, що — мовляв — Европа дізнала ся про нас, не дає нам ніякої утїхи, бо та Европа нам нїчо не поможе. Ще як би она тїшила ся тим, що ми маємо, писала о тім, то з того був би більший хосен; а так єї евентуальне співчутє за нюх табаки не стоїть. Що австрийскі народи дізнали ся про наші кривди, то гарно, але я з того також нїчого великого не надію ся, бо як ви уявляєте собі н. пр. пресію Нїмців на Поляків, щоби з нами обходили ся по людски? Менї видить ся, що то також банька з мила. Напір опінії загальної? Чи слухає хто єї? Про Росию сотки тисяч людий говорять дуже непідхлїбно, а чи она того слухає?

Але про депутацию вже тілько говорило ся і писало ся, що я не маю що більше говорити. Лиш маю один малий проєкт для наших опозиціонїстів народовских. Супротив знаної сердечної згоди і приязни наших опозиціонїстів та радикалів з москвофілами, і їх такої дуже спільної, сконсолїдованої акциї, як депутиция, треба би таки надїяти, що ся спілка і згода не обмежить ся лише на теренї догіднім передовсїм москвофілам; треба надїяти ся, що она перенесе ся і до львівского „Народного Дому“ і до Інститута Ставропигійского. Може би наші опозиціонїсти і радикали занялись тепер такою консолїдациєю? Не йде о опанованє тих твердинь кацапских, іде лиш о відповідну репрезентацию, о принятє в члени кількох що найповажнїйших опозиціонїстів, о вибір хоч одного-двох до видїлів сих институций. Я думаю, що пп. Романчук, Олесницкий, Окуневский, Франко, Новаковский, Будзиновский і и. можуть тепер з повною справедливостию жадати від москвофілів, аби їх приняли до Народного Дому і Ставропигії, бо спільна депутация — то лиш видимий знак невидимої благодати, а принятє в члени тих поважних опозиціонїстів було би доказом, що москвофіли справдї справедливі. Отже я надію ся, що народовскі опозиціонїсти попросять о принятє в члени тих институций тим більше, що хотїли-б ми бачити, як поступлять собі москвофіли. А тепер не дає менї спокою питанє, чи приймуть їх чи не приймуть, а коли не приймуть, то — ради Бога! — чому?

Подаємо сей проєкт також для всїх народовских опозиціонїстів, нехай хоч спробують, чи їх приймуть москвофіли в члени. Повинні-ж

мо на бажане минувшого сойму предложить виділ краєвий в справі реформи дорогового закону лише материяли, а річею сойму буде перевести над ними дискусию, щоби виділ краєвий міг вже слідуючої сесиї виступити з готовим проєктом. Дальше задумує виділ кр. ставити внесеня в справі орґанізациї селяньского кредиту і поліпшеня материяльного биту народних учителів, особливо по селах. Очивидно вийдуть з того для краю великі видатки, отже сойм повинен ощадно обходити ся з видатками, щоби задержати рівновагу в буджеті. Треба при тім памятати, що 1897 року кінчить ся державна субвенция з титулу угоди індемнізацийної. Коли-ж сойм буде приневолений, конечно ухвалити більші видатки, так тоді треба подумати над новим жерелом доходів. Вкінци підніс краєвий маршалок іменоване гр.-кат. митрополита Сильвестра Сембратовича кардиналом і вніс трикратний оклик в честь цісаря. Посли з одушевленем повторили сей оклик.

Відтак повитав послів намістник кн. Санґушко; веріфіковано вибір 81 послів; між иньшими пп. Барвіньского, Небиловця, Охримовича, Окуневского, Мандичевского, Савчака і Вахнянина, почім п. Барвіньский зложив в імени руских послів заяву.

Деклярация руских послів.

Рускі посли, вступаючи до Сойму уважають своїм обовязком зложити таку деклярацию:

Іменоване Є. Е. Митрополити галицкого др-а Є. Е. кардиналом уважають рускі посли виразом найвисшої волі Столиці Апостольской і корони що-до рівноправности рускої Церкви і рускої народности з иньшими обрядами і народностями в краю і державі і приймають сю найвисшу відзнаку першого князя рускої Церкви з почутєм щирої вдяки.

Рускі посли уважають полагодженє руской справи на основі повної рівноправности питанем наглячим і далекосяглим не тілько для інтересів держави а особливо краю, позаяк тілько тим способом може бути переведене мирне уладженє відносин межинародних між обидвома краєвими народностями, котрих сили мусять звернути ся до економічного піднесеня краю і охорони нашого селянина перед економічною руїною.

Признаючи конечну і наглу потребу такого полагодженя відносин межинародних в краю, не можуть рускі посли обминути сеї нагоди, щоби не заявити глибоковідчуваного жалю з причини неприхильного супротив рускої народности при остатних виборах до В. Сойму становища Центрального Комітету яко виразу більшости соймової, як і некористного і нелеґального поступованя орґанів правительственних в многих повітах, навіть против кандидатів національно-руских, чим покривджено права рускої народности і обмежено її репрезентацию законодатну в В. Соймі краєвім.

Яко представителі і конституцийні заступники народу руского в Галичині уважаємо себе вповні управненими дбати о як найскорше і справедливе полагодженє потреб національних руского народу, а при тім будемо брати участь в позитивних працях соймових. Однак яко случайна меньшість національна в В. Соймі застерігаємо ся против майоризациї в справах національних, позаяк мусіли-б ми витягнути з того конечні консеквенциї що-до нашого становища і участи в працях соймових.

По заяві п. Барвіньского ще й п. Окуневский в імени своїм і своїх приятелів протестував також против того, щоби правительство мішало ся у внутрішні справи культурні народу і против діленю Русинів на проґрамових і непроґрамових. „Ми хочемо жити власним житєм“. Протестував також против надужить виборчих. Зваживши, що п. Барвіньский те саме вчинив у своїй деклярациї, ми не бачимо важної причини, чому п. Окуневский уважав потрібним перефразувати деклярацию.

Gazeta Narodowa поступила собі притім несправедливо, надаючи деклярациї п. Барвіньского значінє иньше, як она дійстно має. На щастє, не всї так думають як она.

Дрібні вісти.

Чернівцї, дня 29. грудня 1895. р.

Від адміністрациї „Буковини“. На адресах слідуючого числа „Буковини“ буде назначено, кілько хто з наших П. Т. передплатників має ще заплатити за 1895 рік. За можливі похибки перепрашаємо наперед і просимо спростувати їх кореспонденткою до нас. Залеглости неуплачені до 8 н. ст. січня 1896 року будемо приневолені стягнути почтовими приказами.

Іменоване. Інжинер гірництва Фердинанд Ястшембский менований провізоричним комісарем гірництва.

Мініістер судівництва рішив з днем 1-го січня 1896 завести недільний супочинок в судах; в меньших повітових судах буде в неділю сповняти службу лише один функціонар.

З „Коломийского Бояна“. Дня 13-го с. м. відбули ся, як заповіджено. перші загальні збори нового сьпівацкого товариства „Коломийский Боян“ при численній участи рускої публики. Зборами проводив адвокат Ільницкий. До нового виділу ввійшли: яко голова радник і посол Тит Заячківский, заступник голови о. К. Кульчицкий, діріґентка панна Савчиньска, діріґент о. Т. Курпяк, касієр і бібліотекар

знати, на чім стоять, і або рішучо переконати ся о льояльности москвофілів, або не дурити ся їх пустими фразами.

Поки-що на потїху наших опозиціонїстів подаю дуже важну вістку, яку написав Конст. Ів. Козаркевич, щирий друг Маркова, Купчанка, Мончаловского, Добряньского і иньших москвофілів, котрі знов суть щирими другами наших опозиціонїстів, — в „Православной Буковинѣ“ ч. 24. зі 27. грудня с. р. Читаємо там таку новинку:

„**Руська**“ **гимназія** или „руськи“ паралелныи классы при имѣющейся уже въ слѣдующемъ 1896/7 школьномъ году въ Черновцахъ основати, отъ которой каждый честный, правдивый и совѣстный русскій человѣкъ будетъ своихъ сыновъ предохраняты **якъ отъ чумы**, вызвала у нашихъ ромынъ и въ ихъ газетахъ неимовѣрный шумъ.“

Отже се не що иньше, тільки такий самий привіт для нової нашої ґімназиї, який ми вже мали нагоду чути від кацапів для коломийскої рускої ґімназиї. Прекрасний, величавий, одушевляючий доказ для наших опозиціонїстів, як їх союзники з депутациї („Православная Буковина“ одушевлена також депутациєю) народовцям раді, як они тїшать ся нашими здобутками. Посол Романчук, розплакавшись з чулости, повинен обняти сердечно свого союзника п. Козаркевича і подякувати єму в імени руского народу за те, що радить сторонити від рускої ґімназиї, як від холери!...

А тепер може би нам хто пояснив, чому ґр. Н. П. Іґнатєв на зборах „Славянскаго благотворительнаго общества“ дня 23. с. м. сказав про галицких Русинів так:

„Съ тяжелымъ чувствомъ пришлось бы говорить о нашихъ родичахъ, русскихъ въ Галиціи, но по понятнымъ (?) причинамъ мы не можемъ касаться этой больной раны (!). Всѣмъ извѣстно, что 3-миліонный русскій народъ въ Галиціи лишился теперь и тѣхъ немногихъ представителей, которые защищали его предъ польскимъ управленіемъ. Для русскаго народа, очевидно теперь еще будетъ тяжелѣе жить, чѣмъ прежде.“

Чому так ґрафу Іґнатєву тяжко? Ну, вже-ж, чому-ж би, як не тому, що ані один москвофіл не став послом. Русский т. є. російский нарід справді не має тепер в галицкім соймі жадного свого оборонця, але-ж бо се таки безличність жадати, аби Росия мала в галицкім соймі своїх представителів!

Але поминаючи сей смуток Москаля, я ще маю таке питанє: Думали опозиціонїсти, що теперішні рускі посли галицкі зовсім не запротестують в соймі против виборчих надужить. А тимчасом сам Барвіньский запротестував (гляди вступну статю!) Що-ж тепер бідолахи опозиціонїсти скажуть! Они-ж на тім підозріваню теперішних послів, що они — мовляв всї „льокаї“, будуть мовчати, три місяцї їздили, тим воювали, тим оправдували потребу висланя депутациї і т. п. А ту ті посли також не годять ся на надужитя!...

„Галичанинъ“ каже, що так умовило ся правительство з п. Барвіньским і зі своїми часописями, аби лиш відограти таку комедию в соймі. Се нечувана підлота підозрівати і правительство і послів о таку „комедию“. Се говорить так чоловік з мідяним чолом, у котрого підле оружє вибили з рук. Він вже думав, що депутация була „послїдним поклоном заходови“ і, розуміє ся, натомісць поклоном білому цареви, впоїв у серця Русинів крайну розпуку, що на Руси нема вже кому уняти ся за своїми, хіба москвофілам, а ту п. Барвіньский і товариші протестують самі зовсїм недвозначно! Адже се справді „больная рана“ і для ґр. Іґнатєва і для всїляких Маркових і т. п. наших „добродіїв“.

І день іде і ніч іде —
І голову схопивши в руки,
Питаєш ся, коли мине
Отся полїтика розпуки!

Просто поняти годї, чому наші опозиціонїсти москвофілів уважають собі близшими, як партию п. Барвіньского? Чому іменно з ними можуть поступати спільно, а з нами нї! Адже у нас однакові цїли, однаковий ґрунт!

Щоб думкою утечи з країни безголовя, беру американьску „Свободу“. Читаю про торжественне посьвяченє рускої церкви в Lansford. По посьвяченю на обідї зійшли ся „обі партиї рускі“, значить партия Союза і Соєдиненія, обі редакциї: Свободи і Вѣстника. З бесїд, котрі виголосили обі сторони — каже о. Дмитрів з M. Carmel — я виніс переконанє, що обі сторони носять ся з гадкою примиреня; міг би-м сказати: воюючі табори хотїли би на якихсь певних даних зближити ся“. О. Дмитрів обіцяв написати о тім більше, а тепер — як видко із „Свободи“ — недовірчиво відносить ся до сеї „обідної поговірки“.

З сеї вісти виходить, що впрочім і без того знаємо, що і в Америцї маємо два воюючі табори рускі. Що між американьскими

Пельвецкий, писар Р. Левіцкий, а заступниця п. Кисілевска.

Електричне осьвітлене буде мабуть вже з другою половиною січня запроваджене в Чернівцях. Вправді концесия все ще не надана, але черновецкий маґістрат поробив вже відповідні кроки для прискореня рішеня в сій справі.

Румунізаторскі кривди. В Сереті опорожнена при дівочій школї посада учительки, о котру старає ся тепер сестра теперішного редактора Gazet-и Bucovinei, Вероніка Теліман і жінка волоского аґітатора і дописувателя Gaz. Buc. Весловска, римо-кат. Полька з роду. Перша має всего три, а друга пять літ служби. Оба кваліфіковані лише з волоскої і німецкої мови, для котрих то мов є ще три учительки, хоч усіх волоских дівчат є лише горсточка, та й то постяганих із сусідних сіл. Для руских дівчат, котрих єсть більше, хоч з передмістя т. зв Руснаків і не записують, є всего лиш одна учителька і одна провіз. підучителька попри 5 волоских учительок. Проте-ж Gaz Buc. горлає, що Волохам стане ся кривда, коли не заіменують учителькою — сестри редактора... Цікава річ, що написала би Gaz. Buc., коли би іменовано не сестру редактора, а жінку єі дописувателя, а що, коли-б стало ся на виворіт? На всякий случай вийшла би кривда одному з румунізаторів, а в слід за тим цілому волоскому народу... Та сего тілько їм і треба, щоби горлати на весь рот. Ось де лежать правдиві причини румунізаторских кривд, ізза котрих Gaz. Buc. містить по кілька дописей, фабрикованих самими лично інтересованими особами.

Тарифа для води з водопроводів в Чернівцях не одержала потвердженя бук. краєвого правительства. Головно йде о відповідну зміну тарифи при побираню води більшими підприїмствами і знижене тарифи з 5 процентів на 3 пр. для купців. Отже черновецка рада громадска дістане тарифу до нової наради, а через се спізнить ся наново остаточне уживане водопроводів.

Водн. будівлї і меліорациї будуть після обчисленя галицкого виділу краєвого в 1896 р. коштувати о 522.007 зр більше як в 1895 р. Із нових меліорацийних підприїмств предкладає гал. виділ краєвий між иньшими: реґуляцию Ломниці за суму 2,388.500 зр. в протягу 24 літ почавши від 1897 р.; забудоване гірских потоків у дорічю Днїстра за суму 606.000 зр.; забудоване потока Глиньско в жовківскім повіті за суму 45.000 зр. Міністерство рільництва підвисшило в 1892 р. державну субвенцию на меліорацийне бюро з 1000 зр. на 3000 зр.; галицкий виділ краєвий предкладає, щоби сойм постарав ся о поновне підвисшене на 5000 зр. і о запомогу в сумі 5000 зр, на фабрику дренових рур.

Новорічний дарунок для грачів в льотериї. Австрийске і угорске правительство вже згодили ся, що від дня 1-го січня 1896 р. не можна буде в Австриї грати на угорску льотерию і на відворот. В Австриї отже можна буде грати лише на льотериях у Відни, Лінцу, Берні, Празі, Львові, Градци, Трієсті і Інсбруку; а в Угорщинї лише в Офен, Темешвар і Германштаті.

Росийский консул у Львові п. Пустошкин ходив досить пильно до руского театру у Львові. Се гаразд... тілько-ж п. Пустошкин троха за демонстративно, прилюдно зносив ся в театральній салї з людьми, досить сильно скомпромітованими в деяких політичних процесах a la Ольга Грабар та в слїдствах a la Купчанко. По одній такій конференциї, дивним дивом, наступило (що правда, досить невдатне) прилюдне „благодареніе“ присутному в театрі п. Романчукови, кацапским язичієм, із сторони якогось члена львівского „Друга“ (москвофільского акад. товєриства)... – Также й опіку над сьпівом церковним в православній церкві у Львові повинен би п. консул лишати о. парохови. Также й зимові подорожи в гори до Тухлї можуть не тілько кинути тїнь на таких „випробуваних“ у нас вже патріотів, як о. Давидяк, але й на — здоровлє подорожного. Ніхто не обовязаний лично знати всяких дипльоматів, а на случай провокациї може легко наступити „осязательное указаніе“, де кінчить ся „дипломатическое приличіе“.

Зелізничий дворець в Коломиї буде на весні перебудований. Кошта обчислено на 300.000 зр. В Галичині старають ся всі важнійші двірці відновити, і се є дуже похвальне зі сторони дирекциї руху в Станїславові. Але ми бажали би, щоби також подумати вже серіозно о черновецкім двірци, котрий не може помістити всіх потрібних канцелярий, а з другої сторони справді не лицює гарному і розвиваючому ся містови Чернівцям, де завели або ще заводять водопроводи, елєкричне осьвітленє, каналїзацию і електричний трамвай. Дворець черновецкий за малий, неестетичний і невигідний.

Пяні паробки. В буковиньскім селі Пудї пили тамошні паробки Фльора Запатика, Ґеорґій Захарчук і Лазар Катаринчук в ночи дня 23-го с. м. в коршмі. Перші два, Запатика і Захарчук, вийшли скорше з коршми, чатували на Катаринчука і тяжко его побили. Коли-ж надійшли люди, они повтїкали, а Катаринчук з тяжкою бідою поволік ся до хати вдови Марії Люцинкевич та просив, щоби она его на ніч приняла. Але чомусь она не хотіла его приняти, і так Катаринчук ослаблений впав непритомний на подвірю. Знов надійшли Запатика і Захарчук і били его так довго, поки не вмер. Опісля убійники втїкли до Жучки, а відтам до Чернівців. Побоюючись скорого вислїдженя ставили ся убійники самі перед судом, де їх зараз арештовано.

Холєра в Галичинї майже цілковито вигасла; ще хора одна особа в Новій Брикули, теребовельского повіта.

Виродний син. В селї Босанче, сучавского повіту, убив паробок Василь Фодор свого власного батька підступом. Виродний син оправдує свій злочин сваркою, яку мав перед тим мати з своїм батьком Дмитром Фодор.

Притомна сестра. В Петрівцях, селї на Буковині, мешкали від кількох літ три дібрані люди, Бошкоян, Паскар і Філат, котрі уходили за дуже побожних людий, хоч перші два відсиділи по 16 літ вязниці за убійство, а Філят 18 літ вязниці за убійство батька. Дня 25-го с. м. з'явили ся в сусіднім селї Липованах в хатї, де мешкали що йно осиротілі дві сестри, три особи, убрані в жіночі одежі з заслоненим лицем. Они грозили дївчат застрілити, коли не видадуть своєї спадщини в сумі 600 зр. Коли-ж старша сестра присягала ся, що не має гроший, хотів один з розбійників вистрілити з рушниці, але тут скрикнула друга сестра: „Іди та принеси зі стриху гроші“. Старша сестра зрозуміла намір молодшої, вибігла з ліхтарнею на двір і стала кричати. Проклинаючи зачали розбійники втїкати, але їх здогонили люди і передали жандармериї. При тім признав ся Бошкоян, що був би сестри застрілив, коли-б навіть були дали гроші, бо думав, що що они его пізнали. Побожних розбійників скуто і відставлено окружному судови в Сучаві.

Борба против піяньства вийшла тепер в Норвеґії, одним з найпросьвиченійших країв, на добре для громад. Доси була торговля горівкою в Норвеґії так уладжена, що в кождій місцевости зверхність громадска давала право вишнику т. зв. головному складови. В кождій громаді міг бути лише один такий головний склад і він мав право заводити означену скількість шинків. На продаж горівки в більших скількостях могли одержувати дозвіл також приватні купці, але мусіли єї продавати що найменьше в скількости 40 літрів. Головний склад знов в своїй торговли горівкою, мусів держати ся строгих приписів, а крім того мусів єї так вести, щоби нікого не заохочувати до піяньства. Так було до минувшого року. Однако в сім році норвежска рада державна пішла в заостреню ще дальше і видала закон, що цілком зміняє торговлю горівкою І так новий закон постановляє, що уділене дозволу на головний склад зависить від голосованя, в котрім беруть участь всі мужчини і женщини повисше 25 літ в громаді. Коли голосоване не випаде в користь головного складу, то в тім селї не буде він заведений. Таке голосоване повтаряє ся що пять літ В громаді, в котрій більшість мешканців спротивить ся заведеню головного складу, заборонена цілковито дрібна продаж горівкою і всі шинки. Приватні ж купці можуть продавати горівку лише що найменьше в скількости 250 літрів, а не як давнійше 40 літрів. Минувшого місяця відбуло ся голосоване над заложенем головних складів в сімох громадах. Отже в пятьох громадах більшість спротивила ся головним складам, так що в тих селах не буде ніяких шинків, ані дрібної продажи горівки Видко з того, що Норвежці прийшли до пересьвідченя, що горівка є одним з найбільших ворогів людскости, але треба знати, що Норвеґія може найпросьвіченійший край на сьвіті.

Померла Юлїя з Лавровских Маринякова, жена професора львівскої політехніки, а дочка бл. п. Юл. Лавровского, бувшого віцемаршалка сойму і голови „Просьвіти“ у Львові, в 20-ім році житя.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

з дня 30. грудня 1895 р.

Відень. Цісар принимав вчера зраня німецкого канцлєра князя Гогенльогого на осібній авдиєнциї, котра тревала через 50 минут. Пополудни приїхав цісар до готелю Гогенльогого, але не застав его і лишив карти для княжої пари. Пополудни принимав Гогенльоге візити Айлєнбурґа і Ґолуховского. При цісарскій вечері були Гогенльоге, Айлєнбурґ, Ґолуховский, Бадені, а також Кальнокий, амбасадор з Букарешту Еренталь і князї Еґон, Пилип та Ґотфрід Гогенльоге. Гогенльоге сидів по правій, Айлєнбурґ по лївій стороні цісаря.

Відень. Угорский президент міністрів Банфі приїхав сюди.

Рим. Гаммерштайн, б. редактор Kreuz-Ztg. приїхав в товаристві німецких поліцийних аґентів з Грециї до Бріндізі.

Русинами нуртує також пропаґанда росийска, о тім уже сьвідчать самі факти, як н. пр. неоправданий ніякими мотивами перехід униятів на православіє. Кромі того ми знаємо напевно, що о. Товт з Мінеаполіс дістає зовсім даром для роздачі ріжні ґазети і книжки від оберпрокурора сьв. синоду Побідоносцева, відтак що в Америку йдуть даром або лиш за оплатою порта всї виданя австрийских москвофілів, а вкінци, що якийсь Шван (ми не знаємо хто се, але американьскі Русини будуть знати) єсть аґентом австрийских москвофілів в Америці.

Нічого дивного, що через таку поміч зі „старого краю“ руско-народна справа навіть в Америці зле стоїть, народні часописи не можуть видержати суперництва з москвофільскими, розсиланими даром, рускі товариства розбивають ся, мети одної нема. Отже коли би ми мали що порадити американьским Русинам-народовцям, то порадили-б щиро се, аби в ніякі „примиреня“ не вдавались, бо ослабнуть!

Тай така то біда. Всюди кацапи до наших залицяють ся, за плечі наших ховають ся, а наші, легковірні, думають, що з них ще дасть ся зробити порядних людий...

* *

ВИДАНЯ ВАСИЛЯ ЛУКИЧА.

I. ЛІТЕРАТУРНІ ЗБІРНИКИ:

1. **Ватра.** — В Стрию, 1887 р. 215 стор. в 8⁰. Ціна 1 злр.
2. **Квітка.** — У Львові, 1890 р. 128 стор. в 8⁰. Ціна 30 кр.
3. **Рідний зільник.** — У Львові 1891 р. 136 стор. в 8⁰. Ціна 30 кр.
4. **Левада.** — У Львові, 1892 р. 103 стор. в 8⁰. Ціна 25 кр.
5. **Рідна стріха.** — У Львові, 1894 р. 120 стор. в 8⁰. Ціна 25 кр.

II. ЗБОРОВІ ТВОРИ:

6. **Твори Василя Чайченка.** — (Оповідання) — У Львові, 1892 р. 207 стор. в мал. 8⁰. Ціна 80 кр.
7. **Твори Василя Чайченка.** Том II. (Соняшний промінь). — У Львові, 1892 р. 174 стор. мал. 8⁰. Ціна 60 кр.
8. **Твори Василя Чайченка.** Том III. (На розпутті) — У Львові, 1892 р. 210 стор. мал. 8⁰. Ціна 80 кр.
9. **Твори Карпенка Карого.** (Мартин Боруля. Сто тисяч. Безталанна. Що було, те мохом поросло. Чабан). — У Львові, 1895 р. (кінчать ся друкувати).

III ПОВІСТИ, РОМАНИ, ХРОНІКИ І ОПОВІДАНЯ.

10. **Навіжена,** пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1891 р. 84 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.
11. **Помiж ворогами,** пов. Нечуя Левіцкого. — У Львові, 1893 р. 180 стор. мал. 8⁰. Ціна 40 кр.
12. **За громаду,** хрон. К. Т. Подоленка — У Львові. 1892 р. 94 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.
13. **Художник,** пов. Т. Шевченка переклад Ол. Кониського. — У Львові, 1894 р. 101 стор. мал. 8⁰.
14. **Між народ,** пов. М. Школиченка. — У Львові, 1894 р. 92 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.
15. **Хо,** казка Михайла Коцюбинського — У Львові. 1894 р. 34 стор. 8⁰.
16. **Облога Буши,** пов. Мих. Старицкого. — У Львові, 1894 р. (кінчить ся друковати).
17. **Грішники,** роман хроніка Олек. Кониського. — У Львові, 1895 р. 192 стор. мал. 8⁰. Ціна 50 кр.
18. **Гали й люди,** повість Володимира Левенка. — У Львові, 1893 р. 168 стор. мал. 8⁰. Ціна 80 кр.

IV. ДРАМИ.

19. **Лимерівна,** в 5 діях Панаса Мирного — У Львові, 1892 р. 67 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.
20. **Титарівна,** в 5 діях Марка Кропивницкого. — У Львові, 1892 р. 63 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.
21. **В темряві.** в 5 діях Мих. Старицкого — У Львові, 1893 р. 91 стор. мал. 8⁰. Ціна 20 кр.

V. ПІДРУЧНИКИ І ТВОРИ ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВІ.

22. **Руский правотар домовый.** Том. I. [Закон цивільний]. — У Львові. 1885 р. XVI і 432 стор. вел 8⁰. Ціна 2 злр. 50 кр.
23. **Угорска Русь,** її розвій і теперішний стан. — У Львові, 1887 р. 30 стор. вел. 8⁰. Ціна 15 кр.
24. **Юрий Коссован,** проба критичного розбору автобіоґ. его повістий і житеписи нап. Олек. Колесса. — У Львові, 1893 р. 99 стор. мал. 8⁰. Ціна 30 кр.
25. **Остатні романи Г. Сінкевича.** Два відчити М Грушевского — У Львові 1895 р. 50 стор. 16⁰.

Всі повисші твори можна набути в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. академічна ч. 8 і в Книгарні Ставропигійській.

В Дрібній бібліотеці, видаваній у Львові Костем Паньковским, вийшли доси сї книжочки разом чисел 13):

Байки Евґена Гребінки (10 кр.)
Малярі, оповіданє Всеволода Гаршина (10 кр.)
Пролісок, поезиї Павла Граба (20 кр.)
З чужого поля. Переклади Павла Граба. (20 кр.)
Що то є господарність — Ґерінґа (переклад В. Герасимовича) 20 кр.
Поезиї Осипа Маковея (20 кр.)
Українські писаня Митра Оленьковича (10 кр.)
Писаня Василя Кулика (10 кр.)
Чернеча республика на Афоні — Василя Щурата (10 кр.)
Нарід в неволї (то що було друковане і в *Недїлї*) — 10 кр.
Микола Палкин Льва Толстого, оповіданє 10 кр.
Твори Степана Руданьского. Том I. Піснї. Приказки. Присливя. Байки. Бібліоґрафічний показчик. Заголовки „Сьпівомовок“. Видане М. Комара. Коштом видавця. — У Львові 1895. 16⁰ 192 стор. Ціна 40 кр. (в портретом автора).
Оферма, оповіданє ero-ж (10 кр.)
Твори Івана Сурика, переклад з російского (10 кр.)

Видає тов. „Руска Рада“ в Чернівцях. Відповідає за редакцию Осип Маковей. З друкарнї Г. Чоппа.